

STOP FOR OPRUSTNINGEN I NORDEN

Fred skabes med fredelige midler

Hele Norden oprustes under NATO's ledelse og faren for krig øges. På NATO's forsvarsministermøde i november 2017 blev taget beslutninger der alvorligt truer freden.

TO NYE KOMMANDOCENTRALER OPRETTES

Et atlantisk centrum dannes for at NATO skal få kontrol over Atlanten og Arktis. I Norge oprettes baser til US-marinen. Rygge lufthavn ved Moss oprustes til at være base for NATO's luftvåben i tilfælde af konflikt. På Island blev Keflavik i 2016 igen militærbase for USA.

Et logistisk centrum skal sikre at NATO kan flytte sine styrker rundt i Europa. Nu bliver også infrastrukturen betragtet som militær og krigsforberedende. I samarbejde med EU skal transportnet, energinet, kommunikation og lovgivning tilpasses til en krigssituation. Amerikanske soldater på Arlanda lufthavn i Stockholm varsler om denne udvikling.

SAMARBEJDET MED NATO HAR FØRT TIL STORE FORANDRINGER I FORSVARSPOLITIKEN

Norge, Danmark og Island er medlemmer i NATO fra 1949 mens Sverige og Finland fra 1994 indgik i "Partnerskab for fred". Finland har desuden siden 2014 en værtslandsaftale med NATO. I maj 2016 ratificerede Sveriges riksdag sin værtslandsaftale med NATO trods stor folkelig modstand.

Udvidelsen af NATO's virksomhed er de seneste år sket med øget hastighed både mod nord og øst og foregår helt tæt ved russiske grænser. Det er en udvikling som øger spændingen og faren for krig med Rusland.

Det nordiske militære samarbejde, Nordefco (Nordic Defence Cooperation), det nordisk-baltiska samarbejde i NB8 (8 nordiske og baltiske lande) og det militære samarbejde i Northern Group (som består af de nordiske lande, Storbritannien, Tyskland, Polen og Holland) spiller en stigende rolle og nærmer Sverige og Finland stadig mere til NATO.

De nordiske lande kan ikke længere beskrives som fredsnationer. Oprustningen i Norden og samarbejdet med NATO øger risikoen for krig.

DER ETABLERES FASTE BASER I NORDEN

De første skridt til at etablere faste militærbase i Norge er taget. 300 US marinesoldater er på plads på Værnes nær Trondheim og som næste skridt skal der etableres en base på Setermoen i Troms. I Norge forhåndslagras store mængder militært materiel til amerikanerne. Det ligger i store fjeldgrotter i Trøndelag og ved fem lufthavne Andøya, Sola, Bodø, Evenes og Bardufoss. Desuden er der etableret faste træningsområder for britiske soldater. USA-basen i Keflavik på Island moderniseres. Der er desuden planer om at placere et centralt trænings- og kommandocenter for samtlige nordeuropæiske F-35-kampfly i Danmark på flyvestation Skrydstrup.

F-35 KAMPFLY OG KERNEVÅBEN

De første F-35 kampfly er kommet til Norge og har fået base på Ørlandet i Trøndelag.

Om få år bliver F-35 kampfly placeret i Danmark på flyvestation Skrydstrup ved den tyske grænse. Finland overvejer at købe F-35 fly.

Med disse kampfly har Norden fået et offensivt våben som kan bære kernevåben og krydsermissiler. Længere rækkevidde gør at disse fly kan nå mål langt inde i Rusland. F-35 er en del af NATOs krigsfly og som ledes af USA. Med en pris på mange milliarder kroner er det penge som tages fra menneskers velfærd.

Kerne våben moderniseres nu for uhørte summer. Dette sker i USA, Rusland og Storbritannien. Præsident Trump gav i januar 2017 forsvarsminister Mattis direktiv til *Nuclear Posture Review*, NPR. Det er verdens farligste dokument, som åbner for atomvåbenkrig ved at sænke tærsklen for kernevåben. Man taler nu om at **anvende** våbnene, såvel i USA som i Rusland.

USAs OG NATOs RAKETFORSVAR INTEGRERES I NORDENS MILITÆRAPPARAT

Norden bliver en vigtig del af NATOs raketforsvar med den nye Globus 3 radar ved Vardø i Finnmarken. Den skal stå færdig år 2020. Den vil give Norden en ledende rolle. De nordiske aftaler som blev indgået i november 2017 indebærer at information fra Finland og Sverige bliver tillgængelige for NATO.

MILITARISERING AF ØSTERSØEN OG BALTIKUM

Østersøen militariseres på flere områder. Sidan 2009 har USA/NATO og Sverige og Finland årligt gennemført fly- og flådeøvelser over Estland, Letland og Litauen og i Østersøen. Sverige har oprettet en militærbase på Gotland og Ålands historiske neutralitet er under pres. Danmark placerer en ny aflytningscentral på Bornholm. Norge har i Hønefoss en stor central til aflytning af telefonsamtaler og sociale medier.

Danmarks forsvarsaftale 2018 – 2023 planlægger oprustning vendt mod Østersøen, Baltikum og Ryssland. Militærbudgettet skal øges med 20% eller 12,3 miljarder kroner de nærmeste

seks år. Indkøb af F-35 kampfly er en del af dette. Danske fregatter udrustes med raketter og radar og på længere sigt måske også kernevåbenbærende krydsermissiler. Droner vil blive anvendt som våben.

En fuldt utbygget styrke på 4 000 soldater stationeret på Baltikum oprettes. Danmark er udset som stedet, hvor NATO-tropper skal samles i tilfælde af krig med Rusland. Der bliver oprettet en mobiliseringsstyrke på 20 000 soldater med ansvar for logistik.

Danmark har opsendt en satellit, som skal overvåge marinefartøjer og flytrafik i Arktis. Fra 2018 er danske soldater permanent udstationeret i Estland.

SVERIGE OG FINLAND ØGER SAMARBEJDET MED USA OG NATO

Sverige og Finland har, som nævnt, indgået værtslandsaftale med USA. Det betyder at NATO – efter inbydelse från værtslandet – kan øve, true med og føre krig mod tredje land fra disse landes territorium.

Finland har indbudt USA til at deltage i en militærøvelse i år 2020, den største nogensinde i Finland. Landene har hvert andet år siden 2013 deltaget i NATO-øvelserne Arctic Challenge Exercise. Den svenske værtslandsaftale udnyttes til militærøvelser med NATO-lande. Den hidtil største øvelse, Aurora 17, havde deltagere fra Sverige, USA, Finland, Norge, Frankrig, Danmark, Estland og Litauen.

2014 blev Sverige og Finland sammen med Georgien, Jordan og Australien udset til særligt værdifulde partnere i Enhanced Opportunities Program (EOP). Det indebærer ret til at sidde med ved bordet ved NATOs topmøder.

Finland og NATO har inledt et bredt sikkerhedssamarbejde. I oktober 2017 åbnede Jens Stoltenberg et ekspertcenter i Finland mod cybertrusler (www.hybridecoe.fi).

Sverige medvirker i StratCom i Riga (NATO Strategic Communications Centre of Excellence). Det er tydeligt hvem man ser som fjende. Dette er langt fra at anvende viden om god konflikthåndtering. Den 11. december 2017 besluttede den Europæiske Unions Råd at oprette et permanent, struktureret samarbejde på forsvarsområdet (Permanent Structured Cooperation – PESCO). Formålet er i fællesskab at udvikle forsvarskapacitet og investere i fælles projekter. Landene binder sig til at opruste. PESCO bidrager i høj grad til militariseringen af EU. 25 medlemslande inklusive Sverige og Finland deltager. Danmark har undtagelse fra militært samarbejde med EU og deltager derfor ikke. Norge er ikke med i EU men i NATO.

I det strukturerede samarbejdet indgår at hvert medlemsland skal komme med egne forslag til samarbejde. Sverige skal bidrage med Europæisk test- og evalueringscenter i Vidsele. Det kommer med sikkerhed til at bidrage til at endnu flere lande kommer til at teste våben og gennemføre øvelser i Norrbotten.

Vidsel testområde (North European Aerospace Test range, NEAT) ligger i Norrbotten. Det er Europas største testområde for nye våbensystemer, droner, kampfly og satellitstyrede raketter. På dette område har Israel og USA fået udviklet sine rumstyrede våbensystemer f ex droner som er anvendt ved Israels angreb mod Gaza. En lang række store kampøvelser er i de senere år gennemført i nordområdet.

Verdens største downloadstation fra satelliter, Esrange, ligger udenfor Kiruna. Den leverer mod betaling foto af områder vigtige for de vestallieredes militær. Kiruna er blevet en af de to Galileo-stationer, som skal aflytte satellitter og relækommandoen fra jordstationer.

Lerkil i Sverige har verdens tredje største aflytningsstation efter USA og Storbritannien.

UDNYT VIDEN OM KONFLIKTERS ÅRSAGER, DYNAMIK OG HÅNDTERING

Idag domineres udenrigs- og sikkerhedspolitikken af magttænkning. Det gør at alle stater anvender trusler, afskrækning og forskellige typer af vold for at nå sine kortsigtede nationale mål. I sidste ende kan det komme til at lede til total ødelæggelse i atomvåbenkrig. Imidlertid findes der viden, som ikke udnyttes. Den ligger til grund for FN-charteret og diplomatisk mægling. Det handler om at analysere konflikter ud fra alle parterers perspektiv, at undlade at true men se konflikter som fælles problemer, som skal løses på en respektfuld måde. Det er vigtigt ikke at skabe modsætninger. Fjendebillede modvirkes.

Militariseringen bygger på menneskers frygt. Oprustning leder til oprustning i en ond spiral som leder til enorme omkostninger – og endnu mere frygt. Vi er fortalere for dialog på alle niveauer, økonomisk og kulturel udveksling samt diplomatiske værktøjer som sørger for *alle* staters og menneskers behov, ”fælles, menneskelig sikkerhed”.

Udnyt viden om god konflikthåndtering! Oprethold FN-charteret som er underskrevet af samtlige af de her indblandede stater. Charteret foreskriver fredelige midler til konfliktløsning. Krig er forbudt undtagen som forsvar mod angribere. Ressourcerne er nødvendige til menneskelig velfærd, ikke krig og ødelæggelse. Krigens leder til flygtningstrømme, til lidelser og flere konflikter.

PROTESTER MOD OPRUSTNINGEN I NORDEN UNDER ØVELSEN TRIDENT JUNCTURE I NORGE 2018

Norge skal 2018 være værtsland før en stor militærøvelse i NATOs regi, Trident Juncture 18. Der skal deltage 35 000 soldater fra 30 lande 150 kampfly og 70 marinefartøjer.

Øvelsen skal foruden Norge omfatte Sverige, Finland, Island og Østersøen. Scenariet er at Norden angribes af Rusland. Vi må stå sammen mod NATOs krigsforberedelser. Vi må sammen protestere mod øvelser og oprustning. Det er en oprustning som betales af folkenes velfærd og som gør at vi alle trues af en vandvittig atomvåbenkrig.

Vi støtter også opfordringen til at protestere i alle europæiske hovedstæder under NATO-topmødet den 11 juli i år.

22-5-2018

Udtalelsen er skrevet i et samarbejde mellem en række deltagere ved demonstrationen mod Aurora-øvelsen i Göteborg i september 2017. Den er ved at blive rundsendt til fredsgrupper i Sverige, Norge, Finland, Island og Danmark og støttes af Nei til NATO i Norge og Nej till NATO, Sverige.

Den støttes i Danmark i skrivende stund af

Tid til fred – aktiv mod krig / Fredsvagten / Stop terrorkrigen – Nej til NATO